

Phát huy vai trò của công nghệ thông tin trong công tác truyền thông - tuyên truyền bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

ThS. PHẠM VĂN BẢNG

Học viện Báo chí và Tuyên truyền; Email: bangpv88@gmail.com

Nhận ngày 19 tháng 8 năm 2025; chấp nhận đăng tháng 11 năm 2025.

Tóm tắt: Trong bối cảnh toàn cầu hóa và Cách mạng công nghiệp 4.0, công nghệ thông tin (CNTT) trở thành công cụ chiến lược, động lực quan trọng tác động mạnh mẽ đến sự phát triển của đời sống xã hội. Trong đó với sự phát triển của Internet, mạng xã hội và các nền tảng truyền thông số đã tạo ra những thay đổi sâu sắc trong cách thức con người tiếp nhận, xử lý và lan tỏa thông tin. Điều này đặt ra cả cơ hội và thách thức to lớn đối với công tác truyền thông chính trị nói chung và sứ mệnh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng ta nói riêng đòi hỏi cần phải có giải pháp phù hợp để phát huy ngày càng hiệu quả của ứng dụng CNTT sao cho công nghệ này không chỉ đơn thuần là một ứng dụng công cụ kỹ thuật nhằm lan tỏa thông tin mà còn là sự đổi mới toàn diện về tư duy, phương thức tổ chức, nội dung, cách thức tiếp cận để trở thành vũ khí bảo vệ và đấu tranh chống lại các thế lực phản động, thù địch trên không gian mạng.

Từ khóa: công nghệ thông tin; truyền thông tuyên truyền; bảo vệ nền tảng tư tưởng; không gian mạng.

Abstract: In the context of globalization and the fourth industrial revolution, information technology (IT) has become a strategic tool and a vital driving force with profound impacts on social development. The rapid growth of the Internet, social networks, and digital media platforms has brought about fundamental changes in how people access, process, and disseminate information. This presents both significant opportunities and challenges for political communication in general and for the mission of defending the ideological foundation of the Communist Party of Vietnam in particular. It calls for appropriate solutions to enhance the effective application of IT so that technology serves not only as a technical means of information dissemination but also as a catalyst for comprehensive innovation in thinking, organizational methods, content, and approaches in the struggle to defend the Party's ideological foundation in cyberspace.

Keywords: information technology (IT); communication; defend the ideological foundation; cyberspace.

1. Nhận diện công tác tuyên truyền bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong bối cảnh truyền thông mới

Nếu truyền thông (communication) là một quá trình liên tục, trao đổi hoặc chia sẻ thông tin, tình cảm, kỹ năng nhằm tạo sự liên kết lẫn nhau để dẫn tới sự thay đổi trong hành vi và nhận thức^[1], thì tuyên truyền (propaganda) lại là quá trình tác động có chủ đích đến ý thức xã hội để định hướng tư tưởng và hành động của con người theo mục

tiêu chính trị^[2]. Theo đó, truyền thông chính là cách thức, con đường và phương tiện để đạt đến sự hiểu biết lẫn nhau giữa cá nhân với cá nhân, giữa các nhân với cộng đồng, xã hội nhằm thỏa mãn nhu cầu nhận thức, thay đổi hành vi còn tuyên truyền là một quá trình tác động có chủ đích, không mang tính tự phát mà luôn được tổ chức, hoạch định và dẫn dắt bởi chủ thể chính trị có thẩm quyền (ở nước ta là Đảng Cộng sản Việt Nam). Chủ đích này nhằm bảo đảm cho quá trình tuyên

truyền phục vụ thống nhất về tư tưởng và hành động trong toàn xã hội. Trong đó, niềm tin và hành vi nhằm hướng tới mục tiêu chính trị to lớn đó là bảo vệ độc lập dân tộc và toàn vẹn lãnh thổ, xây dựng xã hội chủ nghĩa Việt Nam phát triển theo hướng bền vững.

Vậy nên truyền thông tuyên truyền chính là hoạt động truyền thông có mục đích chính trị - tư tưởng rõ ràng, nhằm giải thích, phổ biến, thuyết phục công chúng tin tưởng và hành động theo một định hướng chính trị, xã hội hoặc đạo đức nhất định⁽³⁾.

Để tuyên truyền hiệu quả, người cán bộ phải xác định rõ nội dung, đối tượng, mục đích và phương pháp truyền thông. Trong đó nội dung chính là những thông tin, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước cần được truyền tải tới đối tượng tiếp nhận là quần chúng nhân dân, sao cho dân hiểu, dân nhớ và dân làm theo. Nếu không đạt được mục đích đó là tuyên truyền thất bại⁽⁴⁾.

Với hệ thống các kênh đồng bộ như báo chí, mạng xã hội, văn hóa, giáo dục, truyền thông tuyên truyền phục vụ mục tiêu chính trị hoặc xã hội cụ thể, hướng tới việc thay đổi niềm tin và hành vi chứ không chỉ đơn thuần là truyền tải thông tin. Vì vậy, truyền thông - tuyên truyền bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là hoạt động tuyên truyền chính trị đặc thù, nhằm bảo vệ, củng cố và lan tỏa hệ giá trị tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam, chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh trong xã hội. Để thực hiện sứ mệnh đó, các chủ thể cơ quan Đảng, lực lượng tuyên giáo, báo chí cách mạng, lực lượng 47 (trên không gian mạng), các học viện, trường Đảng,... sử dụng phương tiện báo chí, Internet, mạng xã hội, xuất bản phẩm, tọa đàm, hội nghị, nền tảng số để phổ biến lý luận Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; phản bác luận điệu xuyên tạc về Đảng, Nhà nước, chế độ xã hội chủ nghĩa nhằm giữ vững niềm tin của nhân dân, ngăn chặn khả năng "tự diễn biến", "tự chuyển hóa", bảo vệ sự ổn định chính trị trở thành nhiệm vụ sống còn để phát triển đất nước.

Đặc biệt trong điều kiện nước ta đang tiến vào

kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc, nhiệm vụ này lại càng trở nên vô cùng quan trọng và cấp bách. Với sự phát triển mạnh mẽ của CNTT hiện đại không chỉ làm thay đổi phương thức sản xuất, quản trị, thương mại mà còn tạo ra sự chuyển biến sâu sắc trong lĩnh vực truyền thông ở chỗ nó khiến cho: (1) Thông tin được sản xuất, lưu trữ, chia sẻ và lan tỏa với tốc độ chóng mặt, vượt qua mọi ranh giới về không gian và thời gian. Trong khi đó, tính đến tháng 2 năm 2025, tỷ lệ người sử dụng Internet ở nước ta đã đạt trên 79,8 triệu người (chiếm 78,8% dân số)⁽⁵⁾, trung bình mỗi người dùng 6h hàng ngày để truy cập Internet, với hàng chục triệu tài khoản mạng xã hội hoạt động thường xuyên; (2) nhờ sự hỗ trợ của các thiết bị khoa học CNTT hiện đại khiến người tiếp nhận đồng thời cũng vừa là người sản xuất thông tin; hình thức thông tin đa dạng: Văn bản, hình ảnh, âm thanh, livestream...; (3) Độc giả hiện đại có thêm nhiều quyền lựa chọn trong vô số các kênh thông tin cung cấp hiện nay.

2. Sự tác động của công nghệ thông tin trong công tác truyền thông - tuyên truyền bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

BVNTTT của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới là yêu cầu đặt ra đối với toàn Đảng, toàn quân và toàn dân ta, trong đó có lực lượng tuyên giáo các cấp là nòng cốt, các cơ quan thông tấn, báo chí cách mạng, đặc biệt là "cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và đoàn thể chính trị - xã hội các cấp; của từng địa phương, cơ quan, đơn vị, của từng cán bộ, đảng viên, trước hết là người đứng đầu"⁽⁶⁾. Tại mặt trận này, vai trò của CNTT thể hiện ở chỗ:

Thứ nhất, CNTT là công cụ lan tỏa nhanh chóng, hiệu quả các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước đến với người dân. Thông qua hệ thống báo điện tử, cổng thông tin, ứng dụng di động, mạng xã hội chính thống, thông điệp của Đảng và Nhà nước được lan tỏa sâu rộng, đa dạng hóa cách tiếp cận, phù hợp với từng nhóm đối tượng khác nhau. Do ứng dụng các thiết bị kỹ

thuật CNTT hiện đại nên không chỉ các kênh báo chí, truyền hình chính thống mà các trang Fanpage, Kênh YouTube, zalo, tài khoản sử dụng mạng xã hội đều thu hút được lượng tương tác rất lớn. Có thời điểm Fanpage □Thông tin Chính phủ có hơn 5,4 triệu người theo dõi thường xuyên, với 15 - 20 triệu lượt truy cập mỗi ngày, có ngày đạt đến 30 triệu lượt;⁽⁷⁾ các trang thông tin trên Zalo có hơn 10 triệu tài khoản theo dõi, trung bình mỗi tháng có 2,3 triệu lượt người tiếp cận thông tin⁽⁸⁾. Do đó, nhiều bộ ngành, địa phương ngoài phương thức truyền thông trên báo chí truyền thống còn kết hợp cung cấp thông tin trên cả các nền tảng cả Facebook, YouTube và Zalo. Vì vậy, cổng thông tin chính phủ hiện nay đã trở thành □nơi đầu nguồn phát ra những thông tin chỉ đạo, điều hành của Chính phủ, Thủ tướng. Hầu hết thông tin về chính sách, pháp luật, chỉ đạo điều hành của Chính phủ, Thủ tướng và các Phó thủ tướng đều được báo chí trung ương, địa phương khai thác, đăng tải⁽⁹⁾.

Thứ hai, CNTT là □vũ khí mềm□ trong đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch. Thông qua các công cụ phân tích dữ liệu, trí tuệ nhân tạo, CNTT giúp người dùng phát hiện sớm, phản bác kịp thời các thông tin xấu, độc; hỗ trợ báo chí chính thống đăng tải các bài phân tích, đồ họa, video clip, infographics, podcast nhằm định hướng dư luận trên nền tảng số, từ đó hạn chế các hoạt động tiêu cực từ những thông tin sai lệch kể trên. Nhờ các thiết bị công nghệ hiện đại, □năm 2022, lực lượng chức năng đã kịp thời xử lý hàng trăm tài khoản Facebook, YouTube phát tán thông tin sai lệch về vụ việc Biên Đông. Báo chí chính thống đồng loạt đăng tải các bài phân tích, đồ họa số, video clip phản bác, giúp định hướng dư luận; Năm 2023 có 13.900 vụ tấn công an ninh mạng vào các hệ thống tại Việt Nam, trung bình 1.160 vụ mỗi tháng, tăng 9,5% so với năm 2022⁽¹⁰⁾. Trong đó, □các hành vi xuyên tạc, bôi nhọ, phát tán tin giả trên không gian mạng cũng diễn ra tràn lan. Các phần tử xấu, phản động đã tung hàng chục nghìn tin giả, nội dung xấu độc lên mạng xã hội với nội dung sai lệch, bôi nhọ lãnh đạo, xuyên tạc

chính sách của Đảng, Nhà nước, phá hoại khối đại đoàn kết dân tộc⁽¹¹⁾. Nhờ có các công cụ phân tích dữ liệu sớm, mới đây nhất trong quý III/2025, □Bộ Văn hóa thể thao và Du lịch đã chặn gỡ 10.713 bài viết chống phá Đảng, Nhà nước, vi phạm pháp luật Việt Nam, tỷ lệ xử lý đạt 96% trên Facebook. Trên YouTube Bộ đã gỡ 705 video vi phạm (tỷ lệ 92%), với nền tảng TikTok Bộ đã thành công chặn, gỡ bỏ 798 nội dung vi phạm (tỷ lệ 97%)⁽¹²⁾ làm hạn chế khối lượng lớn luồng thông tin xấu, độc trước khi đến với người tiếp nhận.

Thứ ba, CNTT góp phần nâng cao chất lượng, sức hấp dẫn của nội dung tuyên truyền

Ứng dụng CNTT trong truyền thông chính trị là vấn đề mang tính thực tiễn, một phần của *Chiến lược Chuyển đổi số quốc gia* theo tinh thần Đại hội XIII của Đảng. Ứng dụng CNTT trong công tác truyền thông - tuyên truyền BVNTTT của Đảng là một nhiệm vụ thiết thực trong □Chương trình chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030□ của Thủ tướng Chính phủ. □Đến nay, đã có nhiều cơ quan báo chí - truyền thông truyền tải thông tin chính trị qua các nền tảng số với nội dung đa dạng. Hầu hết các cơ quan báo chí truyền thông đã có phiên bản điện tử. Nhiều cơ quan báo đài trung ương, địa phương đã phát triển phiên bản trên mạng xã hội⁽¹³⁾ bước đầu thu hút được sự quan tâm, theo dõi của công chúng bởi sức nội dung phong phú, đa dạng về hình thức tiếp nhận.

Thay vì đọc, nghe thông cáo báo chí trên sóng phát thanh, truyền hình thì nay độc giả được nhận thông tin qua các mạng Internet, face book, zalo□ với nhiều hình thức đa dạng và hấp dẫn như tường thuật trực tiếp, phỏng vấn, tọa đàm, đồ họa, sản xuất video, dựng phim, tạo hiệu ứng âm thanh, hình ảnh 3D, 4D... giúp thông tin tuyên truyền trở nên sinh động, hấp dẫn, dễ nhớ, dễ lan tỏa. Đặc biệt hiện nay trên các nền tảng số còn cho phép cá nhân hóa nội dung, đưa thông tin phù hợp với nhu cầu, sở thích của từng nhóm đối tượng như các clip ngắn, podcast, infographic, livestream trên các nền tảng xã hội như: Facebook, TikTok giúp thông

tin trở nên sinh động, dễ tiếp nhận, nhất là với giới trẻ, từ đó tăng tính hiệu quả, sức thuyết phục.

Thứ tư, hỗ trợ giám sát, nghiên cứu, dự báo, quản lý và bảo mật thông tin.

Về hỗ trợ giám sát, dựa vào các công cụ hỗ trợ kỹ thuật CNTT cho phép người sử dụng giám sát thời gian thực và đánh giá liên tục các hệ thống thông tin. Việc triển khai hệ thống giám sát an toàn thông tin cho các mạng trọng yếu giúp các cơ quan chức năng phát hiện kịp thời các mối đe dọa, tấn công mạng. Theo Trung tâm CNTT quốc gia, giám sát an toàn thông tin thông qua công nghệ đã phát hiện hàng chục ngàn nguy cơ tấn công mạng trong hệ thống CNTT trọng yếu năm 2023⁽¹⁴⁾. Ngoài ra, với các công cụ phân tích dữ liệu lớn (big data), học máy (machine learning), và trí tuệ nhân tạo (AI) cho phép các nhà nghiên cứu có thể phân tích khối lượng dữ liệu khổng lồ, tìm ra mô hình, xu hướng mới, hoặc mối tương quan ẩn bên trong giúp nhà truyền thông, độc giả qua đó có thể tìm hiểu thông tin theo nhu cầu ở bất cứ lúc nào và bất cứ thời điểm nào miễn là có thiết bị truy cập (máy tính, điện thoại, □) và mạng Internet.

Đối với việc dự báo, quản lý và bảo mật thông tin, CNTT chủ yếu tận dụng phân tích dữ liệu lớn, mô hình thống kê, học máy để dự đoán các xu hướng, rủi ro hoặc hành vi trong tương lai. Trong lĩnh vực báo chí và truyền thông, công nghệ này giúp các tòa soạn, cơ quan truyền thông, tuyên truyền theo dõi lưu lượng đọc, đo lường xu hướng độc giả theo vị trí địa lý, từ đó điều chỉnh nội dung tuyên truyền sao cho phù hợp, hiệu quả. Ở nước ta, chỉ tính riêng trong 9 tháng đầu năm 2024 thông qua các công cụ dự báo các cơ quan chức năng đã phân tích và □ xử lý 1.130 phản ánh liên quan đến loại tin tức này⁽¹⁵⁾. Điều này cũng cho thấy một thực tế đó là, CNTT không chỉ là công cụ hỗ trợ mà còn là nền tảng chiến lược cho việc xây dựng hệ thống điều hành cũng như giám sát thông tin minh bạch và an toàn.

3. Thách thức đặt ra và một số giải pháp để xuất nhậm phát huy vai trò của công nghệ thông tin trong truyền thông - tuyên truyền bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay

Có thể thấy, sự gắn kết và song hành giữa công tác truyền thông và CNTT là lời giải quan cho bài toán phát triển lĩnh vực truyền thông trong kỷ nguyên số. Trong đó, CNTT cung cấp các công cụ, thiết bị, ứng dụng công nghệ hiện đại để người làm truyền thông có thể phát huy ngày càng hiệu quả nhiệm vụ tuyên truyền, đồng thời hỗ trợ độc giả có thể tiếp cận thuận lợi với các nguồn thông tin. Bên cạnh những ảnh hưởng tích cực, sự phát triển của CNTT trong thời đại số cũng đặt ra những thách thức không nhỏ cho những người làm truyền thông nói chung, đội ngũ thực hiện nhiệm vụ tuyên truyền BVNTTT của Đảng nói riêng ở nước ta hiện nay.

Thách thức đầu tiên đó là về nguy cơ tiềm ẩn nhiều yếu tố tiêu cực như tin giả và thông tin xấu độc. Với sự phát triển của CNTT, tốc độ phát tán tin giả trên các diễn đàn mạng xã hội hiện nay xảy ra nhanh gấp nhiều lần so với nguồn thông tin chính thống. Trong đó, tốc độ và tính mở của mạng xã hội là nguyên nhân chủ yếu khiến tin giả (fake news) lây lan nhanh. Bởi trong môi trường số, mỗi người dùng đều có thể trở thành □ nhà xuất bản □- khi chỉ cần vài thao tác là họ có thể đăng, chia sẻ, bình luận, hoặc chỉnh sửa nội dung theo ý mình. Đặc biệt, thuật toán gợi ý của các nền tảng như Facebook, TikTok, YouTube thường ưu tiên hiển thị các nội dung có nhiều tương tác (like, share, comment). Điều này càng khiến cho những thông tin giật gân, gây tranh cãi, xuyên tạc lại càng được lan truyền nhanh hơn. Ngoài ra, việc hầu hết người dùng không có thói quen kiểm tra nguồn tin, trong khi các cơ quan chức năng hoặc báo chí chính thống lại cần có thời gian để xác minh cũng là một trong những lý do khiến cho tin giả, tin xấu độc lây lan nhanh, ảnh hưởng đến nhận thức xã hội.

Nguy hiểm hơn, đề gieo rắc nghi ngờ làm suy giảm niềm tin của nhân dân ta vào Đảng và Nhà nước các thế lực phản động, thù địch còn tận dụng kỹ thuật truyền thông số tạo ra các video cắt ghép, □ deepfake □ hoặc sử dụng mạng lưới tài khoản ảo (botnet) để khuếch tán nội dung sai trái khiến cho

việc nhận diện và phản bác thông tin xấu, độc càng khó khăn. Nhiều tài khoản còn dùng công nghệ AI tạo giọng đọc và gương mặt ảo, khiến video có vẻ "thật" hơn, rất khó phân biệt với nội dung chính thống. Tinh vi hơn, thông qua hệ thống mạng lưới CNTT một số tổ chức phản động, có tư tưởng thù địch với Đảng ta ở nước ngoài đã lập các kênh fan-page, kênh YouTube hoặc website mạo danh để phát tán bài viết, video có nội dung xuyên tạc lịch sử, phủ nhận vai trò lãnh đạo của Đảng ta. Các nội dung này thường được đầu tư kỹ lưỡng, sử dụng hình ảnh, nhạc nền, lời bình "cảm xúc" để tạo sức lan tỏa mạnh mẽ, nhắm tới đối tượng là thanh niên, học sinh - sinh viên. Mặc dù các nền tảng xuyên biên giới như Facebook, Google và TikTok đã chặn và gỡ bỏ 15.995 nội dung vi phạm pháp luật tại Việt Nam⁽¹⁶⁾. Trong đó, tính đến tháng 12/ 2024, Facebook đã chặn, gỡ 8.981 nội dung chống phá Đảng, Nhà nước, vi phạm pháp luật Việt Nam, bao gồm 8.463 bài viết, 349 tài khoản, 16 group và 153 trang vi phạm (tỷ lệ 94%); Google đã chặn, gỡ 6.043 nội dung vi phạm trên YouTube, bao gồm 6.007 video và 36 kênh vi phạm (đăng tải hơn 39.000 video) (tỷ lệ 91%); TikTok đã chặn, gỡ 971 nội dung vi phạm, bao gồm 677 video và 294 tài khoản (đăng tải hơn 94.000 video) (tỷ lệ 93%)⁽¹⁷⁾. Tuy nhiên, đây chỉ là số liệu thống kê đã được phát hiện và xử lý bởi chúng ta đều biết rằng: Ở bất cứ nơi đâu, lúc nào và vào thời điểm nào cũng đều có nguy cơ các thế lực phản động, thù địch rình rập luôn chờ chực để dùng mọi thủ đoạn hòng làm suy giảm niềm tin của nhân dân ta đối với Đảng. Do đó, nếu các cơ quan chức năng ở nước ta không tiếp tục có các chiến lược phản ứng nhanh sẽ dễ dẫn đến nguy cơ thông tin chính thống có thể bị "chìm" giữa vô vàn luồng tin xấu, độc hại.

Để kịp thời hạn chế và ngăn chặn tình trạng trên, các cơ quan, đơn vị truyền thông cần: Xây dựng hệ thống giám sát thông tin mạng (social listening); đào tạo đội phản ứng nhanh (fact-checking); phối hợp chặt chẽ với các cơ quan quản lý nền tảng công nghệ để có thể nhanh chóng gỡ bỏ nội dung sai trái; Đồng thời xây dựng phương án

tuyên truyền đảm bảo tính hấp dẫn, đủ sức lan tỏa để "lấn át" luồng thông tin xấu độc. Để làm được điều đó các đơn vị chức năng cần tổ chức các khóa bồi dưỡng, huấn luyện kỹ năng (viết, sản xuất video, podcast, livestream) cho các cán bộ chuyên trách trên nền tảng số. Ngoài ra cần phát triển công cụ nội bộ bằng cách xây dựng hoặc sử dụng nền tảng công nghệ quản lý chiến dịch truyền thông số (CMS, hệ thống phân tích sentiment, dashboard theo dõi KPI). Trong điều kiện chưa thể thực hiện được thì có thể thuê hoặc mời chuyên gia về dữ liệu, chuyên gia phân tích mạng xã hội, AI để hỗ trợ xây dựng chiến lược nội dung, phân tích dư luận mạng nhằm có biện pháp xử lý kịp thời.

Hai là, thách thức về sự phân mảnh công chúng. Trong môi trường mạng xã hội, người dùng có xu hướng chỉ tiếp nhận và tương tác với những nguồn thông tin phù hợp với quan điểm, niềm tin sẵn có của họ. Trong khi đó, các thuật toán gợi ý của Facebook, YouTube, TikTok lại ưu tiên hiển thị những nội dung tương ứng với những thứ người dùng đã từng xem, thích hoặc chia sẻ. Hệ quả là công chúng bị "phân mảnh" thành nhiều nhóm khép kín, ít khi được tiếp cận với thông tin chính thống hoặc các quan điểm khác biệt. Do đó, thông điệp tuyên truyền của Đảng và Nhà nước khó lan tỏa rộng rãi, nhất là đối với giới trẻ thường sử dụng nền tảng mạng xã hội có tính giải trí cao khiến việc định hướng dư luận và phản bác thông tin sai lệch gặp nhiều khó khăn.

Có thể thấy, quyết định lựa chọn sử dụng thông tin của người dùng trên Internet đã khiến cho truyền thông chính thống (báo chí, đài phát thanh, truyền hình vốn là kênh chủ đạo trong tuyên truyền tư tưởng của Đảng) khó tiếp cận được với một số nhóm công chúng vì phải cạnh tranh với các nguồn thông tin trên mạng xã hội có nội dung nhanh, giải trí. Có thể dễ dàng nhận rõ điều này khi nhìn lại đợt bùng phát dịch Covid-19 ở nước ta trong những năm vừa qua, nhiều nhóm Facebook và kênh Telegram tự phát hình thành, chia sẻ thông tin chống vaccine, nghi ngờ chủ trương của Đảng và Nhà nước. Những người tham gia

các nhóm này hầu như chỉ đọc - chia sẻ - bình luận trong cùng một "vòng lặp" thông tin, khiến niềm tin sai lệch của họ ngày càng bị củng cố. Trong khi đó, nội dung chính thống từ Bộ Y tế hay báo chí Nhà nước thì lại khó tiếp cận được họ vì thuật toán của Facebook không ưu tiên cho các nguồn này.

Để hạn chế và ngăn chặn tình trạng phân mảnh công chúng khiến thông tin truyền thông chính thống khó lan tỏa và kém hiệu quả, các cơ quan chức năng cần có chiến lược củng cố hệ thống truyền thông chính thống trên nền tảng số bằng cách tạo chuyên mục chuyên biệt. Cụ thể là, các cơ quan báo chí chính thống, cơ quan tuyên giáo các cấp cần mở chuyên mục BVNTTT riêng trên mạng xã hội, hoặc website, ứng dụng di động để lan tỏa nội dung tuyên truyền BVNTTT, phản bác sai trái, thù địch một cách có hiệu quả và thực chất. Bên cạnh đó, cần kết hợp nội dung truyền thông (báo, bài viết) với video, infographic, podcast, livestream để đa dạng hóa hình thức tiếp cận nhằm tăng tính hấp dẫn đồng thời khuyến khích độc giả tương tác, thảo luận, hỏi đáp trên các nền tảng mạng xã hội để lắng nghe nguyện vọng, khúc mắc của công chúng, từ đó có kế hoạch điều chỉnh thông điệp và chiến lược truyền thông hiệu quả góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Ba là, thách thức về năng lực đội ngũ cán bộ.

Hiện nay ở một số cơ quan báo chí, truyền thông ở nước ta khi ứng dụng công nghệ số hiện đại vào hoạt động tác nghiệp đã lộ rõ một số nhược điểm. Đó là trình độ, năng lực của đội ngũ cán bộ ở các bộ phận chưa đồng đều: Nhiều cán bộ, phóng viên, tuyên truyền viên vẫn chưa được trang bị đầy đủ về kỹ năng công nghệ số. Có đơn vị vẫn còn duy trì cách tuyên truyền truyền thống - thiên về văn bản, hội nghị, báo cáo nên thiếu đi tính hấp dẫn và tương tác trong môi trường truyền thông số. Ngoài ra, sự chênh lệch giữa lực lượng có chuyên môn công nghệ cao (ở trung ương, thành phố lớn) và đội ngũ cơ sở (địa phương, vùng sâu, vùng xa) cũng là một trong những lý do khiến hiệu quả truyền thông không đồng đều, khó tạo được sức lan tỏa rộng rãi. Điều này hoàn toàn phù hợp

với tình hình thực tế ở nước ta hiện nay, bởi tính đến ngày 31/11/2023 trong số 882 cơ quan báo chí, phát thanh và truyền hình ở nước ta chỉ có 339 cơ quan báo chí hoàn thành đạt yêu cầu và được cấp tài khoản chính thức để thực hiện đánh giá mức độ trưởng thành chuyển đổi số báo chí⁽¹⁸⁾. Gần một năm sau, tháng 10 năm 2024 ở nước ta cũng mới chỉ có 351 cơ quan báo chí tham gia chương trình tập huấn⁽¹⁹⁾ trong đó có 339 cơ quan báo chí hoàn thành bài thực hành đạt yêu cầu⁽²⁰⁾.

Để khắc phục tình trạng không đồng đều và nâng cao trình độ đội ngũ cán bộ cần xây dựng kế hoạch, chú trọng đầu tư vào công tác giáo dục, đào tạo bồi dưỡng kỹ năng tác nghiệp cho cán bộ, đồng thời có kế hoạch đầu tư cơ sở vật chất hạ tầng kỹ thuật công nghệ phù hợp đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới: Tổ chức các khóa bồi dưỡng, huấn luyện về kỹ năng số (digital literacy), viết nội dung số, sản xuất video, podcast, livestream, kể chuyện qua mạng xã hội cho các cán bộ tuyên giáo, phóng viên, biên tập viên. Ngoài ra có thể phối hợp, hợp tác với các nền tảng công nghệ số hiện đại, có uy tín nhằm nhanh chóng xác minh, gỡ bỏ hoặc hạn chế hành vi cố tình lan truyền thông tin có nội dung sai trái, thù địch; đồng thời quản lý, giám sát và kiểm soát nội dung thù địch, sai lệch bằng việc hoàn thiện các khung pháp lý về quy định trách nhiệm của tổ chức, cá nhân trên các nền tảng xã hội; ứng dụng công nghệ chống giả mạo để giúp phát hiện "mạo danh", xác minh nguồn gốc nội dung các nguồn thông tin xấu, độc.

Bốn là, nguy cơ bị tấn công mạng, đánh cắp hoặc xuyên tạc thông tin

Trong thời đại số, các cơ quan báo chí, truyền thông và tổ chức chính trị thường xuyên sử dụng mạng Internet, mạng xã hội và hệ thống dữ liệu trực tuyến để làm công cụ truyền tải thông tin một cách tiện lợi, nhanh chóng và chính xác. Chính vì vậy, bên cạnh những ưu thế vượt trội, công nghệ này cũng khiến họ phải đối mặt với nguy cơ bị tấn công mạng, đánh cắp hoặc xuyên tạc thông tin.

Đặc biệt, trong trường hợp hệ thống bảo mật yếu, tin giả hoặc nội dung bị chỉnh sửa có thể lan truyền, gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến uy tín của tổ chức và làm suy giảm niềm tin của Đảng và Nhà nước đối với công chúng. Minh chứng là đã có một số cơ quan báo chí trung ương ở nước ta hiện nay bị tấn công từ chối dịch vụ (DDoS) khiến trang Web bị gián đoạn trong nhiều giờ, một số bài viết tuyên truyền quan trọng về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng bị sao chép, chỉnh sửa và đăng tải lại với nội dung xuyên tạc trên các trang mạng nước ngoài. Chỉ tính riêng trong tháng 4/2025, Cục An ninh mạng và phòng, chống tội phạm sử dụng công nghệ cao, Bộ Công an **đã** phát hiện ra 3 cơ quan báo chí lớn của Việt Nam bị tấn công mạng. Tin tặc đã tấn công vào hệ thống dữ liệu và đánh cắp những tài liệu của các cơ quan báo chí này^[21]. Ngoài ra, trên nền tảng Facebook, nhiều tài khoản giả mạo fanpage cơ quan nhà nước được lập ra để đăng tin **giả danh**, gây hiểu lầm cho người dân.

Nếu như trước đây hacker chỉ nhắm đến những người nổi tiếng, các chính trị gia, các công ty lớn, thì giờ đây các nhà báo, cơ quan báo chí đã trở thành những đích ngắm mới của tội phạm mạng. Do đó, *để đảm bảo an toàn thông tin*, các cơ quan truyền thông cần có các chương trình đào tạo, tập huấn chuyên sâu cho cả cán bộ lãnh đạo lẫn biên tập viên, phóng viên và cán bộ làm công tác tuyên giáo về CNTT để góp phần xử lý, đảm bảo công tác an toàn thông tin; tăng cường công tác xác thực và kiểm chứng nguồn tin, thực hiện nguyên tắc tôn trọng, bảo vệ quyền riêng tư và dữ liệu của người dùng.

Năm là, khó khăn trong công tác quản lý của Nhà nước đối với nền tảng công nghệ đa quốc gia

Hiện nay, các nền tảng công nghệ lớn như Facebook, YouTube, TikTok, Twitter **có** phạm vi hoạt động toàn cầu, máy chủ đặt ở nước ngoài nên việc quản lý nội dung, bảo vệ dữ liệu người dùng và kiểm soát tin giả của các cơ quan chức năng nước ta gặp nhiều khó khăn, thách thức. Hơn nữa, do đặc thù xuyên biên giới nên các nền tảng

này không chịu sự chi phối trực tiếp của pháp luật nước ta. Chính vì vậy, để giảm bớt khó khăn các cơ quan quản lý chức năng cần kết hợp song song việc triển khai nghiêm Luật An ninh mạng 2018, Nghị định 53/2022/NĐ-CP với việc gia tăng chế tài xử phạt đối với các nền tảng không tuân thủ yêu cầu gỡ bỏ nội dung sai phạm; tăng cường hợp tác quốc tế và kỹ thuật số để giám sát, phát hiện sớm nội dung độc hại, xây dựng nền tảng mạng xã hội trong nước tạo không gian thông tin trong sạch. Thiết nghĩ, nếu nền tảng thông tin số Việt Nam kết hợp hài hòa giữa pháp lý, công nghệ và hợp tác quốc tế, đồng thời phát triển được nền tảng nội địa mạnh sẽ từng bước giữ vững chủ quyền thông tin, giúp các cơ quan truyền thông trong nước yên tâm phát huy vai trò, nhiệm vụ bảo vệ Đảng, bảo vệ nhân dân.

Sáu là, thách thức từ độc giả hiện đại

Trong điều kiện CNTT phát triển mạnh mẽ và được ứng dụng trong lĩnh vực truyền thông, công chúng không còn bị thụ động trong việc tiếp nhận thông tin mà ở đó mỗi nhóm khán giả - tùy theo độ tuổi, trình độ, nghề nghiệp, vùng miền sẽ có nhu cầu, thị hiếu và góc nhìn khác nhau trong lựa chọn thông tin tiếp nhận. Thông thường, giới trẻ sẽ ưa chuộng nội dung ngắn, sinh động, đa phương tiện (video, meme, podcast) trong khi người lớn tuổi lại tin tưởng vào nguồn thông tin chính thống, có chiều sâu và tính định hướng cao. Tuy có sự khác nhau về sở thích, song đặc điểm chung của độc giả hiện đại đều không chỉ dừng lại ở mong muốn được cung cấp thông tin đúng, chính xác, kịp thời mà nội dung thông tin còn phải hấp dẫn, vừa mang giá trị nhân văn và còn thể hiện được nét riêng độc đáo, mới mẻ. Trong khi đó, các thông tin, chỉ thị của Đảng và Nhà nước thì thường mang tính chính trị nên việc tiếp cận độc giả càng trở nên khó khăn hơn. Bởi nếu nội dung quá cứng nhắc, khô khan sẽ rất có thể bị bỏ qua; chưa nói đến việc độc giả hiện đại bị **ngập lụt** trong nguồn thông tin, dẫn đến tình trạng không tiếp nhận hoặc đôi khi có thái độ thờ ơ khiến hiệu quả tuyên truyền giảm.

Để nội dung tuyên truyền vừa có tính giáo dục (định hướng tư tưởng) lại vừa có tính hấp dẫn (thu hút người xem) các cơ quan báo chí, truyền thông cần: (1) tăng cường sử dụng kết hợp các hình thức truyền thông đa phương tiện (video, podcast, infographic), sử dụng ngôn ngữ thông tin gần gũi, dễ hiểu, phù hợp cho từng nhóm đối tượng; Sử dụng hiệu quả các ứng dụng CNTT để phân tích dữ liệu mạng xã hội nhằm nắm bắt xu hướng, sở thích khán giả, từ đó cá nhân hóa nội dung tuyên truyền; kết hợp tổ chức các buổi livestream, hội thảo online, Q&A (hỏi đáp) để tạo diễn đàn cho công chúng đặt câu hỏi, trao đổi về chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng cũng như các vấn đề xã hội - giúp tăng cường niềm tin, góp phần xây dựng sự đồng thuận trong xã hội. (2) Đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ tuyên truyền viên chuyên nghiệp có kỹ năng và tư duy sáng tạo trong môi trường tương tác trực tuyến đa nền tảng; (3) Đẩy mạnh hợp tác với những người nổi tiếng có uy tín cũng như tầm ảnh hưởng trên các nền tảng mạng xã hội giúp tăng cường tính tương tác và lan tỏa thông tin tích cực, sao cho nội dung tư tưởng, đường lối của Đảng được người dân tiếp nhận một cách tự nhiên, hấp dẫn.

Có thể thấy, sự phát triển của khoa học và công nghệ hiện đại đã mang lại nhiều cơ hội to lớn cho những người làm công tác truyền thông phát huy hiệu quả mục đích tuyên truyền, lan tỏa mạnh mẽ giá trị tư tưởng của Đảng nhưng đồng thời cũng đặt ra nhiều thách thức như: công tác xử lý an toàn thông tin, tin giả, hiện trạng phân mảnh dư luận, gây khó khăn trong công tác quản lý đa nền tảng... đòi hỏi các cơ quan chức năng cần phải có các giải pháp phù hợp, sao cho vừa đảm bảo được tính tổng thể trong mối tương quan chung giữa luật pháp trong nước và quốc tế, lại vừa phải linh hoạt trong các trường hợp cụ thể mà pháp luật không cấm. Bởi chỉ khi được sử dụng đúng cách, CNTT có thể hỗ trợ người dùng phát huy được tối đa khả năng hiệu quả truyền thông, ngược lại công tác này có nguy cơ bị suy giảm hoặc bị ☐ vũ khí hóa ☐ chống lại chính mục tiêu tuyên truyền. Nhận thức

rõ sự tác động của CNTT trong bối cảnh mới, cơ hội và những thách thức đặt ra sẽ giúp cho đội ngũ làm truyền thông phát huy được những ưu điểm, hạn chế được những tồn tại cần khắc phục, phát huy tối đa hiệu quả công tác truyền thông tuyên truyền BVNTTT của Đảng trong bối cảnh mới./.

(1) Dương Xuân Sơn (2007), *Cơ sở lý luận báo chí truyền thông*, Nxb. Đại học quốc gia, Hà Nội, Tr.13.

(2) Tạ Ngọc Tấn (chủ biên) (2017), *Tuyên truyền - Lý luận và nghệ thuật*, Nxb. Lý luận chính trị, Hà Nội.

(3), (4) Trích lời Chủ tịch Hồ Chí Minh, *Người tuyên truyền và cách tuyên truyền*, đăng trên Báo Sự thật, số 79, từ ngày 26 tháng 6 đến ngày 09/7/1947.

(5) ☐ Báo cáo Digital Việt Nam 2025 của We Are Social & Meltwater ☐

(6) Nghị quyết số 35-NQ/TW (ngày 22/10/2018) của Bộ Chính trị.

(7), (8) <https://vnexpress.net/fanpage-thong-tin-chinh-phu-co-hang-chuc-trieu-luot-truy-cap-moi-ngay-4816026.html?>.

(9) <https://vpcp.chinhphu.vn/cong-thong-tin-dien-tu-la-cau-noi-quan-trong-giua-chinh-quyen-va-nguoi-dan-115241114162902929.htm?>.

(10) theo Công ty Công nghệ An ninh mạng quốc gia Việt Nam năm trong năm 2023.

(11) <https://baohungyen.vn/thach-thuc-an-ninh-mang-tai-viet-nam-va-nhung-giai-phap-quyet-liet-3183468.html?>.

(12) <https://tienphong.vn/ty-le-chan-go-cac-thong-tin-xau-doc-tin-gia-len-toi-90-post1785978.tpo>.

(13) <https://lyluanchinhtri.vn/ung-dung-cong-nghe-trong-cong-tac-truyen-thong-ve-chinh-tri-o-viet-nam-hien-nay-5510.html>.

(14) <https://mst.gov.vn/giam-sat-dam-bao-an-toan-thong-tin-cho-cac-mang-cong-nghe-thong-tin-trong-yeu-nam-2023-va-thach-thuc-trong-thoi-gian-toi-197240815164926042.htm?> .

(15) <https://vietnamnet.vn/thoi-dai-so-phai-dung-cong-nghe-de-quan-ly-bao-chi-thong-tin-2350126.html?> .

(16), (17) <https://abei.gov.vn/thong-tin-dien-tu/gan-16000-noi-dung-vi-pham-da-duoc-go-bo-tren-cac-nen-tang-xuyen-bien-gioi/118629>.

(18) Cục Báo chí, Bộ Thông tin và Truyền thông, kết quả đánh giá mức độ trưởng thành chuyển đổi số báo chí năm 2023.

(19), (20) <https://nhandan.vn/ngay-1612-cong-bo-ket-qua-chuyen-doi-so-bao-chi-nam-2024-post849593.html>

(21) <https://vietnamnet.vn/3-co-quan-bao-chi-lon-cua-viet-nam-vua-bi-tan-cong-mang-2403991.html>.